

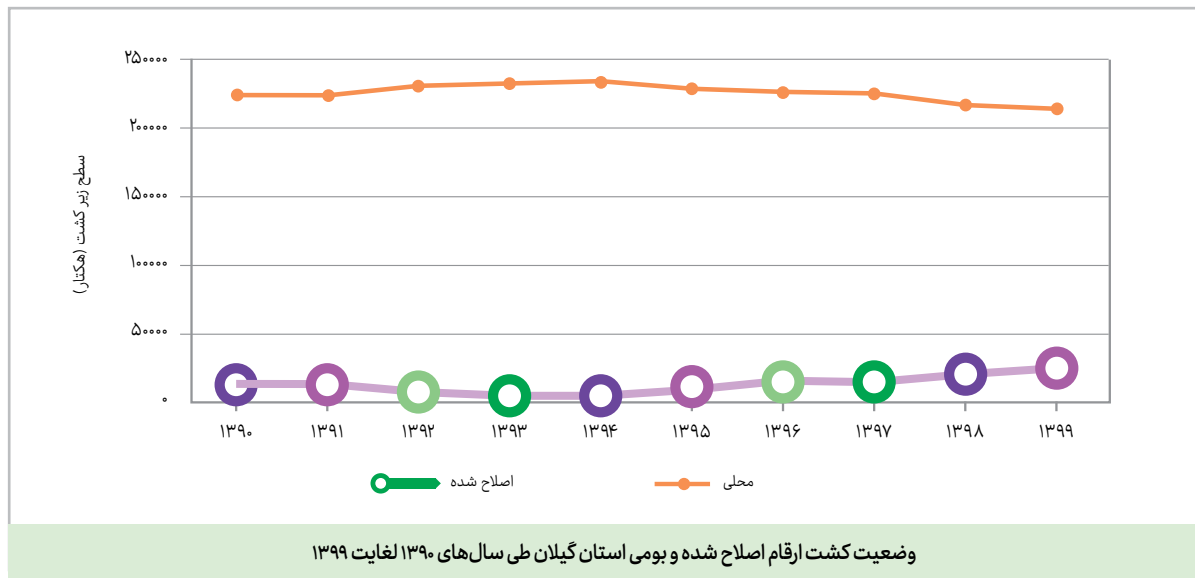
«گیلار»، رقم جدید برنج زودرس، با کیفیت پخت مطلوب و عملکرد مناسب

موسسه تحقیقات برنج کشور^۱

بیان مسئله

برنج بعد از گندم رتبه دوم محصولات کشاورزی ایران را به خود اختصاص داده است. بر اساس آمار رسمی وزارت جهاد کشاورزی، استان گیلان با ۲۳۸ هزار هکتار و تولید ۱/۱ میلیون تن شلتوک دارای بالاترین سطح زیرکشت برنج در کشور می‌باشد. ارقام محلی ایرانی ضمن

برخورداری از سازگاری وسیع در شرایط مختلف محیطی، به عنوان یک منبع با ارزش ژنتیکی در برنامه‌های اصلاحی به حساب می‌آیند. علی‌رغم عملکرد پایین ارقام محلی و همچنین حساسیت به بیماری و عارضه خوابیدگی بوته برنج در مناطق شمالی، کشت این ارقام به دلیل نیاز آبی پایین و کیفیت پخت بالا مورد توجه کشاورزان می‌باشند.

معرفی دستاورد

دستیابی به ارقام جدید برنج، مشابه ارقام محلی با دوره رشد و نیاز آبی کمتر و دارا بودن کیفیت پخت مطلوب با عملکرد مناسب و مقاوم به خوابیدگی از اولویت‌های مهم تحقیقاتی برای این محصول می‌باشد. رقم «گیلار» حاصل تلاقی ارقام هاشمی * صالح می‌باشد که در سال ۱۳۹۹ معرفی شد. طی پنج سال تحقیق، خالص‌سازی لاین‌ها در مزارع تحقیقاتی و کشاورزان پیشرو انجام شد و گزینش از جمعیت بر اساس خصوصیاتی نظیر ارتفاع بوته مناسب، زودرسی، تعداد خوشه‌های بارور و تعداد دانه در خوشه با استفاده از روش اصلاحی شجره‌ای صورت گرفت. از مجموع ۲۷ لاین، تعداد ۱۳ لاین امیدبخش انتخاب و به همراه دو رقم صالح و هاشمی به عنوان شاهد طی دو سال زراعی در آزمایش سازگاری و پایداری مورد بررسی قرار گرفتند. کیفیت پخت لاین منتخب بسیار عالی (شبهه رقم هاشمی)، ارتفاع کوتاه و مقاوم به عارضه خوابیدگی می‌باشد. زودرس بودن رقم نیز از مزیت‌های دیگر آن به شمار می‌آید که با مصرف آب کمتر، منجر به برداشت محصول قبل از بارش‌های آخرفصل و عدم برخورد با نسل دوم و سوم آفت کرم ساقه‌خوار می‌شود.

فرایند تجاری سازی دستاورد

در سال ۱۳۹۹ رقم جدید «گیلار» به‌طور رسمی معرفی و در فرآیند تولید بذر پیش‌پایه (الیت و سوپرالیت) قرار گرفت تا در سال‌های آینده نسبت به تولید بذر مادری و گواهی‌شده مرغوب اقدام شود.

پتانسیل اقتصادی و اثربخشی

